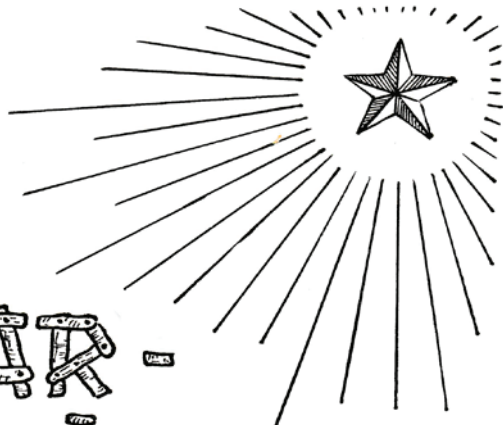

OLÄR- IDONIÄREN

med Sveaingenjören

Årgång 41 Nummer 1 2017

**Fältarbeten vintertid är
fältarbeten när de är som vackrast**

...massor med ingressant läsning!

Ben Pålsson, ordförande Ing 3 Kamratförening.

Ordföranden har ordet

Nu känner vi igen oss!

Efter ännu en intensiv vinter och vår fylld av övningsverksamhet är nu äntligen sommaren här. Under året har den nya längre grundutbildningen pågått för andra året vid bataljonerna och i dagarana har de sista "frivilliga" soldaterna ryckt in på I 19 som under nästa år likt Försvarsmaktens övriga förband kommer utbilda de första nya värnpliktiga. I 19-förband har genomfört ännu en period av verksamhet på Gotland och två av regementets Malistyrkor finns på plats i insatsområdet medan deras efterträdare finns på hemma-plan och utbildas inför rotation under sommaren respektive hösten. Vid den regionala staben i Boden pågår totalförsvarsplanering tillsammans med våra civila samarbetspartners.

Intensiv höst

Hösten blir lika intensiv den med bland annat Försvarsmaktsövning Aurora 17 redan i september, förberedelser pågår även redan inför Vintersol 18 där en första planeringskonferens med både finskt och amerikanskt deltagande nyss genomförts. Vintern efter är det så dags att genomföra Arméövning 19 i Norrbotten, samordnad med Flygva-penövning 19 och med huvuddelen av de svenska markstridsförbanden samt flera utländska förband bland deltagarna. För den som har möjlighet finns förstås redan under övning Aurora 17 möjligheten att besöka Ing 2 deltagande förband, som ifall allt går enligt planerna kan visa upp

bland annat övergång av vattendrag på både fast bro och färja för kamratföreningsmedlemmar och andra. Mer information om detta finns på annan plats i Polpi.

Ny organisation

För den som till äventyrs skulle känna sig understimulerad mitt i verksamheten ovan, pågår samtidigt en hel del förändringar inom Försvarsmakten. I den i mars till regeringen överlämnade ledningsutredningen föreslås stora förändringar i organisationen, bland annat organiseras tre nya organisationsenheter, arméstaben, marinstaben och flygstaben, genom att dagens stridskraftsavdelningar vid PROD slås ihop med de taktiska staberna och enligt förslaget lokaliseras i Kungsängen, Muskö respektive Uppsala. Samtidigt blir våra fyra chefer för militärregionerna fristående och en ny organisationsenhet, Militär Ledning Gotland, inrättas. Om man rynkar pannan tillräckligt djupt skulle man kanske kunna känna igen sig lite även i den organisationen... Dessutom flyttar enligt förslagen cirka 1700 medarbetare från FMV till Försvarsmakten, bland annat det nyligen uppsatta Förråd, service och verkstäder, FSV, samt delar av upphandling, strategisk planeringsledning och logistik- och teknikkontoren. Måhända kan man som äldre medarbetare känna igen sig även efter denna omorganisation... allt går ju som bekant i cirklar....

Även inom mobiliseringsområ-

det känner vi igen nymodigheterna. Under vintern genomförde I 19 för första gången på länge under övning Vintersol en krigsförbandsövning med en komplett mekaniserad bataljon med samtliga personalkategorier inkallade. När krigsförbanden genomför KFÖ övas även mobilisering, vilket genomfördes med pliktpersonalen vid vinterns övning. En mängd slutsatser och erfarenheter har sammanställts efter genomförd övning, och när det 2019 är dags för KFÖ med nästa mekaniserade bataljon är vi säkert mogna att genomföra mobiliseringsövning med hela bataljonen.

Mycket på gång

Som vanligt är föreningens kalender välfylld ända till jul, med bland annat resa till Laxön, Garnisonens dag, och en höstmiddag med res-

pektive. Eftersom vi flyttat denna middag från augusti till fredagen den 20 oktober i förhoppning om att det tillfället ska passa medlemmarna bättre.

Armasjärviresa

24 oktober är det dags för året Armasjärviresa, denna gång i en tillräckligt stor buss för att medge samvaro och gamla ingenjöraneckdoter redan i bussen.

Året avslutas med traditionsenlig julmiddag som infaller fredagen den 15 december. Mer om föreningens höstaktiviteter framgår på annan plats i Polpi.

Med dessa ord vill både jag och övriga i Ing 3 KF styrelse tillönska er alla en riktigt lång och skön sommar. tens aktiviteter!

Tack Rolf nu går vi vidare

Av Mats-Einar Wallin

I mer än 40 år var Rolf Ekeberg en av de drivande krafterna bakom tidskriften Polarpioniären som inledningsvis var förbandet Ing 3:s tidskrift för anställda, reservofficerare och kamratföreningsmedlemmar men som efter Ing 3:s nedläggning år 2000 blev Ing 3 Kamratförenings tidskrift. Rolfs breda kunskap i truppslagets olika specialiter gjorde att Polarpioniären även efter år 2000 då han tog på sig huvudredaktörskapet fortsatte att vara till "nytta och nöje" för fd. Ing 3:are oavsett om de var pensionärer, på aktiv stat eller ute i förskingringen.

Mitt första minne av Rolf är från våren 1999 då jag som nykommen till Ing 3 hade Ponton 100-utbildning på Ängesholmen och det plötsligt en dag dök upp en gubbe med kamera. Med tillbakaskjuten keps stod han på lite avstånd och observerade och fotograferade oss. Vid eftermiddagsfikat pratade han en stund med oss och jag förstod då att detta var en pensionerad officer som hade hållit på en hel del med Ponton 100.

Detta första sammanträffande kom sedan att upprepas vid ett flertal tillfällen vid Bockatramp, Högvakter,

Regementets dag och i kalla brolägen vid Lule och Pite älv. Plötsligt stod han bara där på lite avstånd och observerade och fotograferade med kepsen tillbakaskjuten i nacken för att i nästa nummer av Polarpioniären med text och bild återge skeendet på ett så korrekt sätt att den som varit med på platsen nästan kände att man var tillbaka där igen.

Under åren har jag haft nöjet att läsa Rolfs artiklar som kunde vara allt från knivskarpa reportage om vad som hänt i ingenjörtrupperna till ironiska kåserier eller artiklar där

den vassa pennan kritiserade vart ingenjörtruppslaget var på väg under Ing 2:s ledning.

Ingenjörerna vid I 19

Mellan åren 2010 och 2012 fick jag möjligheten att arbeta nära Rolf då han, jag, och Erik Hansson tillsammans skrev historieverket Ingenjörerna vid I 19. Under denna tid som jag minns som stressig men samtidigt lärorik insåg jag att de knivskarpa skildringarna i Polarpionjären i mycket hög grad berodde på Rolfs ovilja att lämna något åt slumpen eller för den delen outrett. Hans noggrannhet gällde oavsett om det handlade om hur ord skulle böjas enligt SAOL eller förkortas enligt Myndigheternas skrivregler och Rolf ställde väldigt höga krav på sig själv och den produkt som han skapade "Så vi skulle slippa skämmas senare".

Efter boken var färdig blev inte telefonsamtalen och tillfällena vi träffades lika täta som de varit under åren innan, men likväl ringde det ibland och Rolfs stämma hördes, först kallpratandes något hur kallt eller varmt "det var i byn" innan den obligatoriska harklingen kom och han blev allvarlig och sade: "Var är bild och text som du lovat till Polpi, sitter du bara och latar dig i Boden eller"? Flera gånger pratade Rolf med mig och att han tyckte att jag skulle engagera mig mer i Polpi eftersom det var dags för förnyelse och förnygring av tidningen och dess redaktion. Rolf och hans vicedirektör Erik Hansson adjungerade under de sista åren in mig i redaktionen och vid flera tillfällen hade vi långa diskussioner om hur framtiden för Polpi skulle se ut. Eftersom Rolf via sitt skötebarn Polarpionjären kom han oss 500 prenumranter (och säkert många fler läsare) mer eller mindre nära med sina åsikter och sitt klokskap så var det vi

som via tidningen hade kontakt med honom som först började upptäcka att allt inte stod rätt till med Rolf. Jag minns ännu första redaktionsmötet som Rolf missade och där jag och Erik funderade om allt stod rätt till med honom, eftersom han aldrig missade ett möte och visst hade han låtit lite undfallande på telefon på sistone?

Rolfs sista Polpi

Polpis sommarnumret 2016 som kom att bli Rolfs sista, tog lång tid för honom att få klart och jag för därför söndagen före midsommar hem till Rolf i Älvsbyn för att hjälpa honom. Under hemresan tänkte jag på det som Rolf hade sagt flera gånger under dagen att det var dags för någon yngre att ta över redaktörskapet för Polpi. Sedan gick det fort och under hösten hamnade Rolf på sjukhus i Piteå där jag träffade honom för sista gången då jag på väg hem från en kommandering i Umeå och passade på att svänga av till sjukhuset då jag passerade Piteå. Efter att först inte ha känt igen mig så klarnade Rolf till då han läst mitt namn på namnbricken. Vi fick en fin pratstund tillsammans som mot slutet kom att handla om Polpi som jag kunde berätta nu genomgick det generationsskifte som Rolf hade efterlyst, med mig och Erik vid redaktörskapet och Kjell Sandström som Kjell Enqvist support i övriga frågor. Rolfs svar: "Ja det blir nog bra det om det är ni som tar över" har efteråt känts bra eftersom han mycket kort efter vårt samtal gick bort vetandes att Polpi skulle leva vidare.

Hur kommer jag då i framtiden att minnas min vän? Jo det första minnet blir nog det som består och som jag kommer att vårda, nämligen han som står en bit vid sidan om och observerar och fotograferar med kepsen tillbakaskjuten i nacken beredd att sammanfatta vad han varit med om

på ett sätt som får oss alla som läser att känna att vi är tillbaka på platsen mitt i skeendet.

Jag kan inte lova att jag kommer vara en av Polarpioniärens drivande krafter under de kommande 40 åren med samma engagemang, kunskap

och knivskarpa penna som Rolf hade men jag ska göra mitt bästa och försöka förvalta de kunskaper som Rolf delade med sig av till mig.

Tack för din insats Rolf, stafettpinnen är överlämnad till en yngre generation, nu går Polarpioniären vidare.

Plötsligt bara dök Rolf bara upp i brolägena med kameran runt halsen och mössan bak i nacken, här i samtal med Magnus Broman vid Samövningen hösten 2001.

Någon redaktionskatt har inte den nya redaktionen. Vi får tillsvidare hålla tillgodo med denna Koifisk, helt i Rolfs anda som sportfiskade så ofta han kunde. Tacksam dock att han aldrig fiskade i min damm.

KE

"Det är dyrt att leva, men i priset ingår en resa runt solen varje år."

Polarpioniären i nyskepnad

Av Mats-Einar Wallin, chefsredaktör.

Som tidigare nämnts påbörjades det redan för ett par år sedan att skissas på hur Polarpioniären skulle kunna ges en ny framtoning. Dock var Rolf emot att det skulle kallas för "Nya Polpi" eftersom förnyelser som "Nya Moderater", "Nya SJ", "Nya skolsystemet" och "Nya Officersskolan" gett ordet "nya" en dålig klang. Han ville att Polarpioniären skulle förnyas men utan att behöva bli något som läsarna inte skulle känna igen sig i.

Efter Rolfs bortgång har redaktionen gnuggat geniknölarna för att slutföra det påbörjade arbetet och bland annat i senaste numret bett er läsare om att komma in med synpunkter om hur ni vill att Polpi ska se ut. Eftersom inga förslag eller synpunkter har kommit in från er ser vi i redaktionen som att ni gett oss förtroende och mandat att genomföra de förändringar som vi ser som lämpliga. Här kommer lite om hur Polpi kommer att förändras:

Format:

Polpi återgår nu till A5-formatet som tidskriften hade mellan åren 1976 och 2001 då storregementet I 19 började ge ut en gemensam kamratföreningstidskrift i A4-format. Efter högkvarterets beslut år 2009 att Försvarsmakten inte skulle ge ut tidningar och tryckansvaret därför återgick till Kamratföreningen behölls A 4 formatet. Efter diskussioner har redaktionen och styrelsen kommit fram till att återgå till A5-formatet då detta är Polpis rätta format.

Nygammal logga

Loggan på förstasidan blir en återgång till den logga som Polpi hade mellan 1978 och 2001 vilken i sig härstammar från den äldre tidskriften Polarpioniären som utgavs av Befäls- och Kamratföreningen Polarpioniärerna (BKFP) mellan 1949 och 1967.

En bild berättar

"I en bild berättar" vill vi att ni

skickar in en bild, lite text och berättar er historia i Polpi. När vi ingenjörer samlas tar det inte många minuter innan historierna kommer igång om livet vid kårerna, hur mycket bättre det var förr och om hur mycket bättre ärtsoppa smakade 1979. Så skicka in er historia helst med en bild som ni kan låta berätta huvuddelen av historien om ni känner att ni inte har skrivandets gåva.

Ur gamla årgångar

Polarpioniären har passerat 40 år och under denna tid hunnit utkomma med ca: 120 nummer som många av er läsare inte har haft möjlighet att läsa eftersom ni blivit anställda vid Ing 3 eller medlemmar i Kamratföreningen efter 1976. I "Ur gamla årgångar" kommer därför intressanta artiklar och händelser som från 70-, 80-, 90 och 00-tal att återges.

Gråbensk anda

Polarpioniären kommer även i framtiden att gå i "Gråbensk anda" dvs. ha en del allvar, en del fakta och en del ironisk humor som genomsyrar sidorna. Gråbens alla gamla illustrationer och specialiter som under de gångna 40-åren gett tidningen dess karaktär kommer också att finnas kvar och förhoppningsvis göra att Polpi känns bekant.

Slutligen vill redaktionen återigen påpeka att Polpi är vad vi medlemmar i Ing 1 och Ing 3 kamratföreningar gör den till och glöm inte bort "Att ha medverkat i Polpi det är fint det".

Om och från Ing 3 Kamratförening

Adress:

Ing 3 Kamratförening
Box 9105
961 19 Boden

E-post:

ing3kf.info@gmail.com

Postgiro:

161757-0

Hemsida:

www.ing3kf.com

Medlemskap

kan erhållas av
person som
visar intresse för
föreningens uppgift
och ändamål.

Medlemsavgift

100:-/år

Ständigt medlemskap
1000:-

Kamratföreningens uppgift:

Verka för kunskap om
frågor av betydelse
för landets försvar
och försvarsmaktens
utveckling.

Stärka samhörighet
och kamratskap
mellan nu och
tidigare vid Ing 3
i Boden anställd
eller tjänstgörande
personal

*

Vårda Ing 3
traditioner.

Verksamhetsplan 2017

Augusti

24. Torsdagsträff kl. 11.00 på OII.

September

2-3. Resa till Laxön. Anmälningstiden har gått ut.
Information skickas till deltagarna med e-post.

21-22. Besök vid Försvarsmaktsövning AURORA
2017, inbjudan och anmälan enligt anvisningar i
Polpi.

28. Torsdagsträff kl. 11.00 på OII.

Oktober

7. Garnisonensdag kl. 10.00 Soldaterinran I 19, kl.
13.00 Stridsuppväsning, inbjudan i Polpi.

20. Medlemsmiddag med anhöriga på officers-
mässen A 9, inbjudan i Polpi.

**Anmälan till föreningens e-post ing3kf.info@
gmail.com samt vid torsdagsträffar, senast den
13 oktober.**

24. Kamratföreningen genomför kransnedlägg-
ning vid Armasjärvi och Palovaara. Samling kl.
08.00 på Ing 3 kaserngård. Bussresa med fika
och lunch. Åter Boden kl. 16.00. Inbjudan i Polpi.
**Anmälan till föreningens e-post ing3kf.info@
gmail.com samt vid torsdagsträffar, senast den
13 oktober.**

November

30. Torsdagsträff kl. 11.00 på OII.

December

2. Besök vid Ing 2 Högvakt, inbjudan och anmälan
enligt anvisningar i Polpi.

15. Julmiddag, samling kl. 17.00 på Tre Renar I 19,
inbjudan i Polpi.

**Anmälan till föreningens e-post ing3kf.info@
gmail.com samt vid torsdagsträffar, senast den 8
december.**

**Den enskilde betalar själv sin
lunch vid torsdagsträffar.**

Däcksbro 300

Av Erik Hansson

Till slut bjöd kung Bore på några kalla nätter och försöksstyrkan fick kämpa med brytning av DB 300 i en isig och ångande vak.

Nej, det är ingen tryckfelsniss som har varit framme. Under den gångna vintern har Ing 2 under fyra veckor genomfört försök med ny pontonmateriel kallad Däcksbro 300 vid Ängesholmen.

Vinterförsöken i Lule älv norr Boden vid Ängesholmen genomfördes under ledning av major Peder Andersson från Ing 2 med bro- och maskinsoldater som kört upp fordon, materiel samt maskiner från Eksjö. Pontonerna i däcksbro 300-systemet är en modern version av däcksbro 200-systemet som Sverige köpte in under 1980-talet från dåvarande Väst-tyskland. Även de nya pontonerna till-

verkas i Tyskland med benämningen Improved Ribbon Bridge (IRB) men har högre bärighet och möjlighet att ha trafikerande fordon på större yta än de gamla pontonerna hade kapacitet för. Som en följd av detta kan tyngre fordon trafikera förbindelserna och vid övergång med lättare fordon kan dubbelriktad trafik tillåtas. Nya och gamla pontoner är kompatibla med varandra.

De nya ramperna och mellandelarna i DB 300-systemet är mindre kantiga och tyngre än dess föregångare.

Försöken inleddes med att en förberedande teoriutbildning om materielhantering vintertid genomfördes i Eksjö med stöd av kapten Erik Hansson från 3:e Brigadstabens fältarbetsavdelning. Någon vecka senare anlände försöksstyrkan till Boden där Erik ledde en instruktörskurs i isre-

kognosering som bland annat rekade Luleälvens is för att kunna fastställa bärighet för personal och materiel på isen vid de kommande försöken. När isytans kvalité och bärighet fastställts påbörjades nästa kurs där instruktörer för isupptagning utbildades. Med isupptagningsutrustning (snöslungor, issågar) och maskiner öppnades sedan Klyven vid Ängesholmen vilket inte skett sedan Ingenjörkompaniets utbildningar där 2011. Efter några dagars arbete hade en tillräckligt stor vak öppnats för att arbetena med att bygga flytande bro eller färja kunde börja.

Stort intresse

Militära och civila åskådare började känna igen Klyven och strändernas "vinterutseende" som tidigare var normaltillstånd på övningsplatsen mellan januari och april men som nu för tiden tillhör det ovanliga.

Trots att huvuddelen av försöksperioden i februari bjöd på plusgrader så blev det några nätter där kvicksilvret sjönk ner under minus 20 och pontonerna frös ihop med varandra och vakens kanter. Detta gav försöksstyrkan möjlighet att pröva det nya avisningssystemet som i princip har samma innehåll som gamla Avisningskärra 2.

Nytt avisningssystem

Den största skillnaden är att innehållet nu mer står på ett rullflak i stället för på en kärra och att ett ångagregat tillförts systemet. Påläggning av avisningsdukarna på pontonerna inför avisningen underlättas av att en plattform byggs ovanpå rullflaket varifrån dukarna kan hanteras utan att soldaterna behöver kliva på den hala pontonen. Alla års kamp med nedisade pontoner som däcksbrosolatorerna vid Ingenjörbataljonen och

Det nya avisningsflaket med monterade plattform för att underlätta hanteringen av avisningsdukarna.

Ingenjörkompaniet fört vid Lule- och Piteälvens stränder har nu alltså resulterat i ett nytt effektivare system som trots år av utveckling fortfarande visade sig ha "barnsjukdomar".

I stort fungerade DB 300-systemet bra i vinterförhållanden men fler försök behöver göras av försöksavdelningen vid Ing 2 under kommande år, vilka Polarpioniären får återkomma till i framtiden.

I slutet av försöksveckorna kunde Ing 2:s personal konstatera det Polpi förutsåg då ingenjölfunktionen i Boden avvecklades 2011, att Ängesholmen är en perfekt övningsplats för grundläggande utbildning i övergång av istäckta vattendrag men att det krävs många års övning för att få effektivitet i enskilda moment samt att vinterförhållanden ställer högre krav på personal och materiel.

Faktaruta:

DB 300 kan av tränad trupp byggas ut som bro eller färja med 200 m per timme.

Maximal last på bro för är MLC 80 för bandfordon och MLC 96 för hjulfordon. Bro och färja kan byggas ut och trafikeras i strömhastigheter upp 3 m/s.

Både ramp och mellandel väger 6350 kg vilket är ca 1 ton mer än de gamla pontonerna

Mellandelens och rampens mått är samma som det gamla systemet vilket gör att det går att bygga ihop med varandra.

Vår man i Turkiet

Av Jerker Persson

I september 2014 fick jag telefonsamtal från Chefen I 19, "Jag har fått uppgiften att föreslå två namn från I 19 för en befattning vid LANDCOM i Izmir. Är du intresserad?" Min första fråga var "Var ligger Izmir?". Efter kort konsultation med familjen och lite informationsinhämtning så var mitt svar "Ja!" och efter en hel del byråkrati och administration så tog Högkvarteret beslut att skicka mig till NATO och LANDCOM.

NATO, Sverige och OCC

Sveriges relation till NATO har varit god under lång tid. Vårt deltagande i såväl olika program som NATO-ledda insatser har bidragit till att vi har ett gott rykte. Inom Operational Capability Concept, Evaluation and Feedback programme (OCC) har Sverige deltagit sedan starten. Syftet med OCC är att länder som vill kunna delta i operationer, stå i beredskap eller öva tillsammans med NATO-förband också ska kunna NATO-rutiner, dvs. vara interoperabla. Sverige har förband från alla vapenslag anmällda till NATO Pool of Forces och har bland annat genom Libyen-insatsen visat

vår förmåga till att verka i NATO-ledda operationer.

LANDCOM och min befattning

LANDCOM står för Allied Land Command. NATO har en liknande struktur som Sverige, där SHAPE (Supreme Headquarters Allied Powers Europe) leder operationer. Under SHAPE finns två operativa högkvarter, JFC Brunssum och Neapel, vilka har regionalt operativt ansvar. Dessutom finns tre stridskraftshögkvarter, MARITIME-, AIR- och LANDCOM. Vid LANDCOM stab tjänstgör cirka 350 personer från trettioåttio nationer. Jag tjänstgör vid Military Cooperation Branch som stabsofficer och

Vår man i Turkiet, Jerker Persson, ser du som tredje personen från höger i bild.

vår huvuduppgift är att samordna samarbete med NATO partners. De områden som vi främst verkar inom är OCC, utbildning och träning och stöd vad gäller andra bilaterala program som NATO driver. Tjänsten innebär en hel del resande, främst till olika partnerländer, men även till olika NATO-länder.

Under mitt första år vid LANDCOM har jag bl a besökt Jordanien, Armenien, Georgien, Ukraina, Qatar och Finland. Utöver värdering av förband har jag bidragit till bedömning av en brigadstabtransformering till operativ stab och ett antal samverkanstillfällen mellan NATO och partnerländer på olika nivåer. Det har varit mycket lärorikt och en otrolig möjlighet att få inblick i hur andra nationers förband arbetar. Att få se länder som man normalt inte reser till är också en fantastisk möjlighet och en mycket berikande arbetsmiljö.

Mina kollegor kommer från Norge, Frankrike, Rumänien, Tyskland,

Spanien, Azer-badjan och Kirgistan vilket innebär att min världsbild vidvar sig varje dag på jobbet.

Fältarbeten

Vad gäller fältarbeten har de en framträdande funktion inom NATO och även på LANDCOM. General Engineering Branch är direkt underställd DCOS Operations, vilket innebär att de har stor påverkan på utformning av operationer. Jag har än så länge inte haft något samarbete med dem men tänker försöka få inblick i hur de arbetar.

Jag kan också glädjas av att jag på vägen till jobbet passerar ett turkiskt ingenjörförband med däcksbros 200, vilket värmer en f d brokompanichef. Jag väntar fortfarande på att få se dem bygga eftersom de inte verkar ha samma krav som vi hade vad gäller övergång av vattendrag.

Vi har också värderat finska ingenjörer och då ett ingenjörskompani som var bemannat med värnpliktiga som var snarlikt svenska ingenjörer

utrustnings- och prestandamässigt. De var mycket duktiga och imponerade stort på mina NATO-kollegor, som generellt har en negativ bild av värnplikt och vad dessa förband kan prestera. Flera av dem jämförde det finska förbandet med sina egna och deras slutsats var att de efter elva månaders träning presterade väl så bra som deras professionella förband.

Turkiet och Izmir

Turkiet är en spännande nation att leva i. Turkarna är mycket stolta över sitt land och Kemal Atatürk, landets grundare som finns avbildad överallt.

Turkiet är en regional stormakt och har NATOs näst största försvarsmakt. Denna är främst inriktad på nationellt försvar och därför är värnplikten kvar i Turkiet. Den politiska situationen är orolig och landets president, Erdogan, försöker påverka politiken mot ett i våra ögon mer auktoritärt styre. Utgången av valet 1/11 visade att stabilitet var viktigare för turkarna än demokratisk mångfald.

Turkiet anser sig vara i krig med PKK och IS i landets östra del. Inbördeskriget i Syrien påverkar Turkiet, främst genom flyktningsströmmar, men också för det påtagliga hotet av överspridning av konflikten till Turkiet. Den genomförda valkampanjen för presidentstyre var inte demokratisk eftersom ja-sidan hade alla fördelar medan nej-sidan i princip inte fick någon taltid. Tyvärr liknar utvecklingen i Turkiet den som skett i Ryssland, med en stark ledare omgiven av oligarker och en syn på omgivningen som farlig för Turkiet.

Att leva i Turkiet är som att ha en fot i Europa och en i Asien, samhället är väl utvecklat, men saker sker på andra sätt än vi är vana vid. Byråkratin är omfattande och svårgenomtränglig och fortfarande är stämpelar och underskrifter oundgängliga.

Dessvärre är inte engelskan gångbar på samma sätt som i Europa vilket innebär att man ofta behöver tolk för att klara sig. Det kan vara en rolig utmaning att gå på bondens marknad och försöka handla helt fantastiska grönsaker, ostar och andra produkter på turkiska. Turkarna är vänliga och försöker hjälpa en, men verkar tro att jag plötsligt kommer att förstå turkiska om de bara pratar sitt språk ännu högre med mig.

Izmir är den kanske mest västori-enterade staden i Turkiet och här bor cirka fyra miljoner människor vilket innebär att utbudet är enormt men att trafiken är en utmaning.

Klimatet är subtropiskt, med värme upp till 45 grader på sommaren. Vår familj har mycket bra levnadsförhållanden där vi bor utanför Izmir i ett villaområde. Barnen går i internationell skola, med 34 olika nationer representerade och med helt andra krav än i svenska skolan. Trots det hinner vi med mycket annat än läxläsning och arbete. I den här delen av Turkiet är turism en stor inkomstkälla med många av antikens lämningar och skatter. Vi har därför ägnat tiden till att besöka vår närmsta omgivning, men även provat på turkisk skidåkning och besökt Istanbul och Ankara.

Skönt att ha med familjen

Att ha förmånen att tillsammans med familjen leva i ett annat land vidgar våra vyer. Vi inser hur bra vi har det i Sverige, men också att andra länder har lösningar som man gärna skulle vilja se hemma. Som anställd i Försvarsmakten kan jag därför rekommendera olika typer av internationell tjänst. Genom att arbeta med andra, blir man bättre som individ och jag tror också att Försvarsmakten på sikt utvecklas av de erfarenheter som vi drar. Vi har ett fantastiskt jobb med närmast oändliga möjligheter!

Ingenjörerna förr och nu

Av Mats-Einar Wallin

Den 13 maj samlades Ing 3 Kamratförening-Norrlandsingenjören och några ur 1968 års värnpliktsklass till föreningens våraktivitet med temat Ingenjörtrupperna då och nu. lunch intogs på Ruter Retro Caféet som ligger granne med Försvarsmuseet.

Björn "Funkis" Fredriksson redogör för de fältarbeten i allmänhet och de fältarbeten som föreningen gjort på museet de gångna åren

På förmiddagen besöktes Försvarsmuseum i Boden där Björn Fredriksson höll guidad tur bland broar, vägbank och fältarbetsmateriel.

Därefter höll Erik Hansson ett föredrag om som beskrev ingenjörtruppernas historia och nutida värv med fokus på dagens ingenjörbataljoners materiel och utbildning. Besöket vid museet avslutades med rundvand-

ring i de inomhusutställningar som museet erbjuder varefter Eftermiddagen nyttjades till att knyta ihop förmiddagens historielektion.

Först besöktes Ing 3 gamla kasernområde där nu mer bland annat Vaktarskolan AB huserar. Vaktarskolans personal gav oss en kort men bra redovisning av skolans utbildningsverksamhet innan vi gavs

Erik Hansson redogör för hur Ing 3:s kasernområde nu mer nyttjas av olika företag.

Mycket var sig likt i 4:e kompaniets gamla kasern "Sappören".

möjligheten att få besöka den gamla Sappörkasernen. Där inne var mycket sig likt och vi kunde konstatera att det var full aktivitet i lokalerna även fast det var helg.

Vidare till Ängesholmen

Resan gick därefter vidare genom Ing 3 kasernområdet med omnejd ut till Ängesholmen där besökarna möttes upp av Mats-Einar Wallin som presenterade hur ön används idag av förbanden inom Bodens garnison.

En pågående hemvärnsövning som var förlagd till holmen gav besökarna en bekräftelse av denna redovisning och visade att lokalerna fortfarande används flitigt.

Vid eftermiddagskaffet på Officersholmen genomfördes utnämningen av föreningens nya hedersmedlem, Marino Eriksson (se sista sidan), varefter deltagarna förflyttade sig

till matsalen på Ängesholmen där Erik redovisade detaljer kring Ing 2:s vinterförsök med Däcksbro 300 den gångna vintern.

Sista Ingkasernen

På återresan till Boden passerades I 19:s kasernområde där ett besök vid Norrlandsingenjörernas sista förläggning genomfördes. Mats-Einar redogjorde här för Ingenjörskompaniets inflyttning 2006 och verksamheten som bedrevs där fram till avvecklingen av kompaniet år 2011. I kasernen besöktes bl. a. ett logement där ordning och reda rådde och 1968-års värnpliktsklass kunde se att inte mycket hade förändrats inredningsmässigt på logementen på 50 år. Våraktiviteten avslutades med återtransport till Försvarsmuséet där deltagarna skiljdes åt.

En bild berättar!

Ing 3 Fotbollslag 1960 Övre raden från vänster: furir Leif Nyström, okänd, furir Jarno Orrefjord, sergeant Bengt Cram, okänd, okänd. Nedre raden från vänster: sergeant Bertil Alm, överfurir Olle Lahti, furir Sture Bergström, sergeant Marino Eriksson, okänd.

I höstas skickade Sture Bergström ett brev till redaktionen med lite minnen från sin aktiva tid vid Ing 3 mellan åren 1958 och 1961. Han skickade även med bilden ovan som hade en historia att berätta.

Hej!

Var aktiv vid Ing 3 från våren 1958 till hösten 1961 och har självklart många fina minnen från denna tid. Somrarna på Ängesholmen, Liljekonvaljholmen med flera holmar och brusande vatten var en fröjd för alla sinnen. Där byggde vi broar och färjor av sammankopplade öbåtar och trälemmar. Allt fungerade och jag kan inte minnas att någon olycka inträffade utöver "en sticka i fingret", detta tack vare mycket duktiga och kunniga instruktörer på alla olika

nivåer. Tack alla ni ingen nämnd och ingen glömd.

Min son, Fredrik Bergström Winroth, blev kanske påverkad av mina historier från tiden vid Ing 3 eftersom han på den tredje dagen efter studenten styrde kosan från Norrköping till Boden och Ing 3. Han trivdes och fortsatte i yrket, gick på Karlberg och var anställd på Ing 1. Efter en kort tid gick det dessvärre som vi vet utför för Försvarsmakten, han har idag en fin befattning inom det civila området.

Vi talar ibland om våra respektive

erfarenheter från tiden vid ingenjörstrupperna och det är bara trevliga minnen.

Har ju läst att det "är fint att ha medverkat i Polarpioniären" vilket jag gjort under många år under rubriken "Lille Sture" men passar nu på att även göra det lite mer aktivt.

Om jag minns rätt efter 57 år så var det nog bara vi elva på bilden som var med i laget och möjligen någon till? Jag var själv med i laget en eller två säsonger innan jag lämnade Ing 3 1961 och vet därför inte så mycket om lagets fortsatta existens efter det.

Så KLART vann vi alla matcher åtminstone den på bilden borta mot Heden IF som slutade 0-4 vilket NSD som var på plats rapporterade om och

bl. a tog lagbilden. Min kommentar till reportern var:

- Vi vann som vanligt!, men man var ju opartisk om jag så säger, men låt gärna läsarna komma med svar eller tillrättalägganden om någon minns bättre.

Med hälsningar till er alla nuvarande och tidigare aktiva Norrlandsingenjörer.

Sture Bergström
Norrköping och Gryts skärgård
(Fyrudden)

Är det någon av er läsare som vet mer om Ing 3 fotbollslag? När det sattes upp, hur många säsonger fanns laget, vann de alla matcher eller vet ni vilka de okända personerna är på bilden? Hör av er till redaktionen så återkommer vi med mer information i kommande nummer.

Ännu en bild berättar!

Av Mats-Einar Wallin

Denna bild har en betydligt tråkigare historia att berätta nämligen att Brostugan vid Bjässberget brann ner under vecka 23. Brostugan, denna fantastiska byggnad med så många användningsområden genom åren; värmestuga, lektionssal, befäls- och sjuksköterskeexpedition vid förläggningssövningar på Bjässbergsslingan.

Därtill många gånger feststuga för de yngre befälen, sjukstuga för de som stegat ravinen i samband med dessa fester och övernattningsplats för de som inte hade skjuts hem efteråt. Det är ännu oklart om det var åsknedslag, fel på el eller undersysselsatta ungdomar som satte fyr på stugan.

Man var tvungen att bli Pansarofficer innan man blev amröjare

Av Mats-Einar Wallin

Hösten 2015 fick jag av förvaltare Sigfridsson veta att det var dags för mig att gå kursen Amröjledare skjutfält som våren därpå skulle genomföras i som lokal kurs i Boden. Mitt försök att slingra mig ur kursen med motivet att jag som Chef för Bodens CBRN-bana nog inte skulle behöva röja så mycket ammunition på banan vann ringa bifall eftersom Amröjledare skjutfält var en bristvara på I 19 och Boden södra skjutfälts personal som jag och CBRN-banan organisatoriskt tillhör.

En vårkommendering på SkyddC kom "dessvärre" mellan så jag slapp gå kursen våren 2016. Våren 2017 fanns det dock inga ursäkter utan jag tecknade upp mig för kursen.

Kursens genomförande.

Vid första kursdelen v. 6-8 fick jag återse Eksjö då teori och grunder i Amröjmetoder först gicks igenom och därefter övades i SWEDEC:s amröjhall och på Ing 2:s sprängplats. Det var intressant att genomföra kursen i Eksjö på bekanta platser fast nu i SWEDEC:s regi och i byggnader som jag bara varit utanför som ingenjörsofficer.

Vid andra kursdelen återsågs vi kursdeltagare i Marma läger för att v. 23-24 genomföra praktik på Marma skjutfält och Rossholms nedlagda skjutmål utanför Gävle. Kursen delades in i tre grupper som roterade mellan de två platserna där ytsökning

Vid Ingenjörskompaniets nedläggning 2011 och omgäldningen till pansarofficer minns jag att jag tänkte att nu var tiden med broar, minor och sprängmedel över och att det närmaste jag i framtiden skulle komma ingenjörstruppslaget var att någon gång nu och då köra någon hjullastare, men ack så fel jag skulle få...

Artikelförfattaren genomförandes grundövningar i ytsökning i Amröjhallen i Eksjö.

och ytletning skulle ske. Dagarna inleddes med att vi övade oss i att leda trupp vid ytsökning av skjutplatser och övergick därefter till att i grupp leda och genomföra ytletning i kända nedslagsområden. Vid fynd markerades platsen varefter friläggning och identifiering av funnen ameffekt med hjälp av datastödet EOD-IS genomfördes. Dessvärre gav fyra dagars sökning på Marma skjutfält inte mer än fyra skarpa objekt medan sökningen på Rossholms skjutmål gav nästan 200 skarpa fynd. Samtliga fynd röjdes

Ingemar Dragon från Älvdalens skjutfält frilägger ett fynd på Marma skjutfält.

på Marma skjutfält näst sista dagen.

Gillar doften

Sammanfattningsvis är jag nöjd med kursen, det var mycket bra lärare och ändamålsenliga lokaler i Eksjö samt väl valda platser där de skarpa röjmomenten på Marma skjutfält och

Kursens målsättningar

Kunna leda yttletning och ytsökning på försvarsmaktens övningsområden.

Duglighet att i fred på övnings- och skjutfält samt civilt område avlyst för militär verksamhet kunna röja av Försvarsmakten använd ammunition.

Kunna använda sig av röjningsmetod och röjningsmateriel; påläggsladdning, sprängplatta röjningsladdning 3, OXA och röjningsladdning 20.

Kursens syfte:

Kunna delta i försvarsmaktens systematiska arbete i att städa upp de övnings- och skjutfält som används idag eller som har använts och ska avvecklas.

Rossholms skjutmål övades. Jag insåg även under kursen att ljudet och doften vid sprängning är något jag saknat under åren som pansarofficer och inte är något jag kommer kunna ersätta med doften av tårgas.

Några av fynden på Rossholms skjutmål upplagda för oskadliggörande.

Om och från Ing 1 Kamratförening

Kamratföreningen

Sveaingenjören

Adress:

Kamratföreningen
Sveaingenjören
c/o Larsson

Köpmangatan 5, lgh 1601
151 71 Södertälje

Ordförandes telefon:
070-394 29 60

E-post:

per_larsson@globalnet.net

Postgiro:

156436-8

Hemsida:

[http://web.comhem.se/
sveaingenjoren/HTML/
index.html#page1.html](http://web.comhem.se/sveaingenjoren/HTML/index.html#page1.html)

Medlemskap

i föreningen kan vinnas
av juridisk eller fysisk
person, som hyser
intresse för föreningens
verksamhet.

Medlemmarna är:

- hedersledamöter,
vilka utses av föreningsmöte
efter förslag
från styrelsen,
- övriga ledamöter.

Medlemsavgift

100:-/år

Föreningens ändamål är att:

- främja intresset för hem-
bygden och landets försvar
- vårda Ing 1:s traditioner
- utgöra en föreningslänk
mellan förutvarande perso-
nal vid Ing 1
- verka för stärkande av
samband och kamrat-
skapet mellan dem.

Sveaingenjörens aktiviteter hösten 2017

September

2-3. Toner från Laxön, programmet genomförs tillsammans med Ing 3 kamratförening och omfattar guidad visning av Sand och Laxön, gemensam middag på restaurang Kungsådran, besök på museet samt "Toner från Laxön". Sista anmälningssdag är den 1 augusti.

21-22. Besök vid övning Aurora, Ing 2 deltar i Försvarsmaktsövning Aura 2017 i Mälardalen under september. Ing 2 har bjudit in truppslagets kamratföreningar, se mer info i slutet av detta nummer.

30 "Träffas - äta-skingras" Nostalgidagen på Torekällberget i Södertälje startade 2009 och har ofta haft många deltagare. 2016 var vi dock tvungna att ställa in dagen på grund av alltför få deltagare. Nu gör vi ett försök att återuppliva traditionen och från och med nu kommer den att ligga på en fast dag nämligen den sista lördagen i september, som i år är den 30.september.

Sista anmälningssdag är den 20 september.

Oktober

14. Guidat besök på Berga slott och Helge Axelson Jonssons minneshus med lunch i matsalen på Amfibieregementet lördagen den 14 oktober.

Sista anmälningssdag är den 5 oktober.

29-30. Frimankryssning till Mariehamn, nr.39 sedan tideräkningens början 96-09-25. Kryssningen omfattar gemensam middag och "konferens" där deltagare berättar om intressanta egna erfarenheter.

Sista anmälningssdag är den 27 september

December

2. Traditionellt högvaktsbesök vid Ing 2 högvakt med information från Ing 2 på restaurang Kaffegillet.

Sista anmälningssdag är den 23 november.

Medlemmar i Ing 3 kamratförening är alltid välkomna att delta vid Sveaingenjörens aktiviteter.

För mer detaljer se hemsidan: [http://web.comhem.se/
sveaingenjoren/HTML/index.html#page1.htm](http://web.comhem.se/sveaingenjoren/HTML/index.html#page1.htm)

Medlemmar i Kamratföreningen Sveaingenjören samlade för årsmöte. Fotograf: Jüri Münter.

Årsmöte på HvSS den 23 mars

Torsdagen den 23 mars hölls Kamratföreningen Sveaingenjörens årsmöte, det trettonde i ordningen ute på HvSS. 26 medlemmar eller 13 % av det totala medlemsantalet mötte upp vilket vi i styrelsen tycker är en bra siffra med hänsyn till åldersläget och den geografiska spridningen i landet av våra medlemmar.

Årsmötet inleddes med att hedra de medlemmar som gått bort sedan förra årsmöte med en tyst minut varefter årsmötesförhandlingarna hölls. Från förhandlingarna kan rapporteras att allt var som vanligt, styrelsen beviljades ansvarsfrihet och styrelse, revisorer och valberedning omvaldes.

Efter årsmötesförhandlingarna lämnades ordet till föredragshållaren Charles Sulocki vars föredrag hade titeln. "En svensk i drottningens tjänst". Charles är utbildad vid I 22 i Kiruna och på Sandhurst i England men nu mer pensionerad överstelöjtnant i den engelska armén efter tjänstgöring i många olika länder och världsdelar. Han är även doktorand vid Försvarshögskolan.

Vi fick under föredraget tack vare Charles erfarenheter en god inblick

i den brittiska armén. Han beskrev hur han startade sin karriär efter Sandhurst i Nordirland som plutonchef och gav en bra beskrivning av hur en ung löjtnant måste hantera sitt ledarskap med anställda soldater och en sergeant som alla hade betydligt större erfarenhet än han själv. Därefter följde en exposé av berättelser om händelser i helt olika miljöer och situationer där Charles berättade om hur han som svensk upplevde de brittiska officerarna och det brittiska militära systemet.

Föredraget var så intressant att vi fick göra ett uppehåll för den traditionella ärtmiddagen varefter Charles fortsatte sitt föredrag. Den efterföljande frågestunden varade i mer än en halvtimme.

Ett varmt tack till Charles för ett lysande föredrag och även till Arne Baudin, som var den som bett Charles komma till oss.

Svea Ingenjörskårs minneslöpning på Bro Park den 2017

Onsdagen den 3 maj reds för sjätte gången (och nu för andra gången ute på Bro Park) Svea ingenjörskårs minneslöpning i närvaro av 13 sveaing-

enjörer. Detta var första gången som tävlingen gick på dagtid och första gången som Minneslöpingen var nämnd på framsidan av programmet.

Föreningen inledde besöket med en buffélunch i restaurangen där Lars Tiberg reserverat bord åt oss med utsikt över tävlingsbanan så vi kunde följa de inledande löpningarna under tiden vi åt.

Årets vinnare av Svea ingenjörkårs minneslöpning hette "Heart Man" och kom från ett stall på Bro Park. Den av ägarna som tog emot priset hade gjort sin värnplik på Ing 1 och blev glad över historieboken som traditionellt tilldelas vinnaren.

Vi kunde efter årets minneslopp glädjande konstatera att det även nästa år blir ett minneslopp eftersom inga ägare till tidigare vinnare av loppet i år ställde upp med någon häst.

Statuterna för vandringspriset säger nämligen att priset slutligt ska hamna hos den ägare som haft hästar som vunnit två löpningar.

Ett varmt tack till Lars Tiberg för ännu ett väl arrangerat besök, vi ses igen nästa år.

Frimankryssning

Den 8-9 maj genomfördes det vi i dag kallar Frimankryssning har en lång historia. Den startade en gång som en resa för ett obligationskonsortium inom den dåvarande underbefälsföreningen på kåren, sedan utökades antalet deltagare och namnet byttes till "Gubbresor".

Efter det att damer vid kåren protesterat mot att de inte fick vara med har de sedan ett antal år fått vara det.

Per Larsson överlämnar vandringspriset till årets vinnare av minneslöpingen. Fotograf: Thor Karlsson.

Sedan 1996 har Lars Magnus Friman arrangerat resorna, som genom åren i hans regi blivit trettiosju stycken. Lars Magnus har nu överlämnat ansvaret för arrangemangen till Jan Olsson och Kurt "Peppe" Johansson, som båda är styrelseledamöter i Sveaingenjören, varför våra medlemmar fått möjlighet att delta i resorna.

Programmet följer en fast ritual. Före avgång samlas deltagarna på en pub i land för en inledande öl eller två och efter ombordstigning är det dags för buffémiddag som avnjuts tillsammans med ett antal snapsvisor.

Dagen därpå börjar med en stadig frukost varefter det är dags för "konferens" som innebär att några av deltagarna berättar om egna upplevelser och erfarenheter. Resan avslutas med lunch för de som så önskar innan det är dags att gå i land igen.

Resan hade i år samlat trettiotvå deltagare, varav huvuddelen var medlemmar i Sveaingenjören och de övriga sådana som varit med på resorna många gånger tidigare.

Årets konferens inleddes med en parentation över bortgångna kamrater och sedan berättade ordföranden i Sveaingenjören lite om Kamratför-

Frimanskryssare mitt i maten. Fotograf: Per Larsson

eningens verksamhet. Därefter tog Kaj Nordqvist över och redogjorde för verksamheten på truppslagets museum Miliseum i Skillingaryd. Bland annat kommer museet att kompletteras med en fältarbetspark med broar mm i fullskala.

Kjell-Ove Lundberg kåserade om små preskriberade misstag (som andra gjort) som han kom i håg från 60- och 70-talen. Kjell-Olov, som jobbat inom flygindustrin visade därefter exempel på enskilda misstag inom denna som orsakat oerhörda kostnader.

Sist ut var Lars-Erik Pihl, som var med för första gången. Han berättade om ett av sina många utlandsuppdrag nämligen att bygga broar med Trafikverkets ersättningsbromateriel i Afghanistan i början av tvåtusentalet.

Sammanfattningsvis var årets Frimansresa lyckad med bra föredrag och många tillfällen att träffas och prata med andra och nu planerar för eningen för en repris under senare delen av hösten.

Stort tack till Jan och Peppe för en väl förberedd och bra genomförd resa.

Svea Ingenjörkårs minneslöpning

Kaptenen i reserven Lars Tiber föreslog hösten 2011 för Sveaingenjören att man skulle hedra kåren med en minneslöpning "Svea ingenjörkårs minneslöpning" på dåvarande Täby Galopp. Loppet avreds för första gången 2012.

Till denna löpning har Kamratföreningen skänkt ett vandringspris. Priset utgörs av en statyett av en häst får behållas av den ägare som vinner den för andra gången. Hästen var ursprungligen ett vandringspris i fältridning som instiftades av kaptenen Alfred Eklund år 1935. Den stod på flygeln i officersmässen på Frösundavik och senare i biblioteket på mässen på Almnäs.

Ingenjörtruppslagets giganter

Eric Thorbjörn Morén

Thorbjörn Morén som behandlas i denna artikel är sannolikt okänd för nästan alla nu levande bockar, i varje fall för dem som inte läst Ing 1:s historieverk. Med hänsyn till hans obestriddligt långa karriär och chefskap samt den stora betydelse han haft för truppslagets äldsta och ännu i viss mån i bruk varande traditionsföremål, finns all anledning att lyfta fram denne och hans insatser för truppslaget ur arkivvårdens gömslen och ge honom den plats i dess historia han rätteligen förtjänar.

Eric Thorbjörn Morén

Överste, fortifikationsofficer, förbandschef och bruksägare. Född 1815-07-01 i Solna, Stockholms län. Död 1900-01-24 i Stockholm. Föräldrar: senare riksdagsmannen, m.m. Thorbjörn Morén och hans hustru Birgitta, född Bergsten.

Biografi

Minnesord över f.d. översten vid Kungl. Fortifikationen Erik Thorbjörn Morén saknas i Kungl. Krigsvetenskapsakademiens (KKvA), av den enkla orsaken att han av någon okänd anledning aldrig blev invald i KKvA. Efterforskningar på Krigsarkivet har också gett ett magert resultat. Trots det finns tillräckligt med uppgifter som pekar på en skicklig och uppskattad officer, som också var chef under en mycket lång tid.

(Eric) Thorbjörn Morén föddes i Solna, Stockholms län, som äldste sonen av fyra barn till Thorbjörn Morén och hans hustru Birgitta, född Bergsten.

På fädernet härstammar släkten från Värmland. Fadern var vid sonens födsel prästvigd och sedan den 1 maj 1813 kyrkoherde i Solna och Ulriksdal samt teologie lektor och slottspastor på Karlberg. Fadern var samtida och hade beröringspunkter med två av den tidens ledande kulturpersonligheter, även de från Värmland, Erik Gustaf Geijer och Esias Tegnér.

Föräldrarna återvände till Värmland 1822, där fadern erhöll högre prästtjänster och professorstitel men blev inte utnämnd till biskop i stiftet.

Fadern en kämpe för folkskol

Fadern deltog för prästståndet i en rad av riksdagar under perioden 1828-1841 och har främst gått till eftervärlden som en förkämpe för den allmänna folkskolans införande. På det lokala planet verkade fader som en prost av gammal 1800-talsmodell: en ståtlig och värtalig förkunnare i kyrkan, en myndig och kraftfull ledare i socknen, en patriarkalisk och gästfri husfar och värd i prästgården,

intill han gick bort 1843.

Den blivande officeren

Thorbjörn Morén avlade studentexamen vid Uppsala universitet den 16 mars 1836 och bevistade sedan, som korpral, beväringmötet för studentbeväringar vid Upplands regemente. Möjligen gav detta samt den sannolikt goda uppväxten både smak och fallenhet för krigarlivet. Från den 7 mars 1838 anställs han vid Kungl. Ingeniör Corpsen (benämningen på Kungl. Fortifikationen mellan 1811 och 1867), som underkonduktör (sergeant) utan lön.

Inga förband

Truppförband saknas vid denna tidpunkt ännu vid fortifikationen och Morén tjänstgör från maj t.o.m. september vid fästningsbygget i Karlsborg. Därefter studerar han sannolikt vid fortifikationens undervisningsverk och ansöker om inträde i Corpsen som officer genom ett inträdesprov våren 1839, något som var möjligt under denna tid. I Fortifikationens Historia, del V, beskrivs på s. 289 f. det synnerligen krävande och utdragna provet, där Morén var en av de endast tre av sex sökande som slutligen godkändes den 29 april.

Den 22 maj 1839 befordras Morén och de andra två godkända till underlöjtnanter och erhåller lön, medan de tre underkända tar avsked under hösten samma år.

I samband med antagandet och befordran beordras Morén för resten av 1839 på nytt till fästningsbygget i Karlsborg, nu som posthavande officer, varefter han under perioden januari-april 1840 genomför gradpasseringen vid Svea Livgarde. En sådan innebar att tjänstgöra som underbefäl och underofficer vid ett truppförband. Sedan följer ånyo en tid vid Karlsborg, varefter han under del av 1841 tjänstgör som t.f. fortifika-

tionsbefälhavare vid Nya Älvsborgs fästning. Från september 1841 och under en tid av ca två och ett halvt år genomförs därefter den högre officersutbildningen, vid vad som senare bl.a. kallades Artilleri- och Ingenjörhögskolan (AIHS).

Till Vaxholm

Efter avslutad tid på AIHS följde 1844 kommendering till ombyggnationen av Vaxholms fästning, samt befordran till löjtnant. Hur länge denna kommendering varar och vilka eventuella andra kommenderingar och befattningar som Morén hade intill den 1 april 1856 är för närvarande oklart. Känt är dock att han vid tidpunkten för nedläggningen av Dalarö skans den 28 mars 1854 var dess fortifikationsbefälhavare, vilket var ett deltidsuppdrag. Under denna period befordras han i maj 1853 till kapten.

Som framgår av tidigare artiklar i denna serie om ingenjörtruppslagets giganter fattade 1853-1854 års riksdag, efter mångårigt initiativ av främst fortifikationsofficeren Carl Fredrik Meijer, den 25 augusti 1854 beslut om uppsättande ett värvat kompani av ingenjörtrupp benämnt Sappörcompagniet, med 120 soldater.

Värvningen av soldater påbörjades i januari 1855. Kompaniet skulle förläggas till Karlsborgs fästning men i avvaktan på att det var uppsatt förläggas till den s.k. Snoilskyska gården, stadens norra kasern, på Storgatan i dagens Östermalm i Stockholm. Till kompanichef utsågs samma månad fortifikationsofficeren majoren Rudolf Mauritz Klinckowström, vilken sedan tidigare var utsedd som ansvarig för den tillverkning av nytt krigsbromateriel efter förebild från Österrike som påbörjats på f.d. Hovjaktvarvet på Kungsholmen i Stockholm redan i maj 1854. Klinckowström hade

tidigare gjort studieresor till Österrike rörande just denna konstruktion, senare benämnd Birago-material efter dess upphovsman.

Klinckowström

Klinckowström gick tidigt vidare till andra uppgifter och redan den 26 februari 1856 utnämndes Morén, vilken då var kapten, som ny chef för sappörkompaniet från den 1 april samma år. Beslut hade då den 20 december 1855 fattats om att kompaniet skulle flytta till Jaktvarvet, något som kunde genomföras den 25-26 april 1856. Förläggningen skedde i den tidigare varvscchefens byggnad, vilken senare kom att bli stabsbyggnaden på det nya kasernområdet. På Jaktvarvet kunde ett antal av de värvade soldaterna delta i tillverkningen av den nya krigsbromaterielen, vilket också gav dem vissa inkomster.

Vid Moréns tillträde var kompaniet inte fulltaligt, vilket det blev först den 13 september 1856.

Som chef hade Morén inte bara ansvaret för kompaniets utbildning och övningar utan också för tillverkningen av bromaterialen och annan anskaffning av nödvändig utrustning.

Det förtjänar att uppmärksammas att de värvade soldaterna och underbefälen var anställda vid kompaniet. Officerare och underofficerare hade sin anställning vid fortifikationen, var endast placerade på kompaniet och hade chefen för fortifikationen som personalchef. Dessa förhållanden varade för övrigt i princip ända tills den nya befälsordningen, NBO, infördes 1883 (dock från 1937 med ingenjörinspektören som personalchef för officerskategorierna).

Rekrytskola

En rekrytskola hade genomförts våren 1855 och kompaniet hade under sommaren samma år under ledning

av fortifikationsofficeren överstelöjtnanten Johan Kleen deltagit i övningslägret på Ladugårdsgärde, som en övningsavdelning tillsammans med timmermännen från livgardena och sju andra regementen. Kompaniet deltog därefter årligen i övningarna sommartid vid de s.k. storlägren på Ladugårdsgärde, intill dessa upphörde efter 1867. På kompaniet anordnades också årligen rekrytskola för nyanställda soldater och blivande underbefäl, vilket var nödvändigt eftersom personalomsättningen var hög.

Sommarhalvåret upptogs av rekrytskola, kompanivisa övningar, läger och deltagande i fortifikationens fältövningar i trakten av Karlsborg. Programmet kompletterades med en längre fältmarsch med broslagnings- och stridsövningar. Under vinterhalvåret organiserades skolor för blivande underbefäl respektive underofficerare. Redan färdigutbildade soldater och underbefäl kunde beviljas långvariga permissioner när det inte var exercistid (övningsperiod), vilken inföll under månaderna maj t.o.m. juli. Enligt bestämmelserna kunde upp till en tredjedel och senare upp till hälften av manskapet vara permitterade mellan exercistiderna.

Ytterigare ett kompani

Den nyadlade nye chefen för fortifikationen från 1858 Johan af Kleen föreslog tidigt uppsättande av ett ytterligare kompani, vilket beslutades av riksdagen 1862. Detta som ett steg till att på sikt skapa en bataljon med tre kompanier. Värvningen av soldater till detta kompani påbörjades 1864 och kompaniet var fulltaligt två år senare. De nu två kompanierna bildade den s.k. Sappörkåren och lydde direkt under chefen för fortifikationen. Den äldste kompanichefen, dvs. Morén, utnämndes den 1 februari 1864 till

t.f. befälhavare för Sappörkåren och samordnade verksamheten samt svarade för gemensamma angelägenheter såsom mathållning, vakt och arrest. Tjänsten som kompanichef för det nu 1. Sappörkompaniet kvarstod. Från 1864 utökades också kasernområdet genom inköp av en intilliggande fastighet, lämpligt nog med en byggnad användbar som förläggning för det nya kompaniet.

När det andra kompaniet började sättas upp var det inte längre aktuellt med en flytt till Karlsborg, eftersom det vid denna tidpunkt låg i makthavarnas planer att på sikt besluta om en ytterligare bataljon som kunde förläggas dit. Efter ett nytt beslut av riksdagen började det tredje kompaniet sättas upp från år 1867 och avslutades redan året därpå. Morén, som

Thorbjörn Morén som major, iförd syrtut modell 1829-1854.

sedan juni 1866 befordrats till major, utnämndes den 1 januari 1867 till t.f. chef för det som nu var en bataljon, samtidigt som det beslutades att den skulle benämnas Pontonjärbataljonen. Tjänsten som kompanichef för det nu 1. Pontonjärskompaniet kvarstod. Först den 26 oktober samma år utnämndes Morén som (ordinare) chef för bataljonen och ny chef utses för 1. kompaniet.

När förläggningen till Jaktvarvet från ca 1864 föreföll bli permanent tillkom inom kort ett exercishus, krigsbroförråd och andra nya förråd. Med uppsättandet av det tredje kompaniet beslutades också om uppförandet av en helt ny kasern, den s.k. Stora kasern, vilken blev inflyttningsklar 1868. Kasernen var f.ö. den första med s.k. sidokorridorsystem, något som därefter följdes när armén kasernades efter införandet av den allmänna värnplikten.

Abraham Leijonhufvud

Med den nye chefen för Fortifikationen från juli 1868 generalmajor Abraham Leijonhufvud skedde kort därefter stora förändringar inom fortifikationen inklusive ingenjörtrupperna. Både stabschefen (översten) och två av de tre majorerna byttes ut. Morén kvarstod emellertid som chef för Pontonjärbataljonen och måste således ha haft den nye generalens förtroende. Under 1868 företog han också med dåvarande löjtnanten Adolf Billmanson en månads utländsk tjänsteresa, till Danmark och Norge för studier av ingenjörtrupper och krigsbroväsende. Morén kom även att befordras till överstelöjtnant i mars 1869.

Från 1871 tillkom under Moréns ansvar ett värvat signalkompani om 120 man, för handhavande av den nya tekniken med elektronik för samband. Försök hade då bedrivits vid

bataljonen sedan 1867. Som förläggning för detta kompani tillkom på Jaktvarvet den s.k. Lilla kasern. Efter beslut 1871 år påbörjades vidare från 1873 värvning av den tidigare nämnda andra bataljonen, den blivande Sappörbataljonen. Värvingen skedde inledningsvis främst i Stockholm och soldaterna förlades även de till Jaktvarvet, intill det första kompaniet var någorlunda fulltaligt och 1875 flyttade till Karlsborg.

Pensionsberättigad

Jaktvarvet stora kasernen.

Morén uppnår den för sin grad och befattning pensionsberättigade åldern 60 i juli 1875 men liksom många andra officerare fortsätter han ytterligare en tid, vilket då var möjligt.

Som artikelförfattaren förstår det dåtida pensionssystemet kan senareläggningen bero på att det också krävdes att det fanns en "ledig" möjlighet i denna grad att erhålla pension från arméns pensionskassa, till vilken officerarna själva hade att göra inbetalningarna. I vilket fall tar han avsked drygt 62 år gammal först den 18 januari 1878, befordras samma dag till överste och överförs till kategorin I armén kvarstående officerare. Vidare kan konstateras att han alltså i 1899

års rulla kvarstår i denna kategori och tillhör IV fördelningen (i Stockholm).

Vid sidan av den ordinarie tjänsten hade Morén säkerligen ett stort antal uppdrag i olika militära kommittéer och utredningar m.m. samt i civil verksamhet. Såvitt nu är känt var han 1868 – 1877 ordinarie militärledamot i Krigshofrätten, vilken var överinstans till olika garnisonsrätt. Mellan år 1869 – 1878 var han medlem i direktionen för Arméns

pensionskassa. Under perioden 1872 – 1876 satt han stadsfullmäktige och under perioden 1873 – 1875 var han ledamot i fattigvårdsstyrelsen, båda i Stockholm.

Moréns militära karriär som varade mellan 1838 och 1878 kan, såvitt nu är känt, sammanfattas enligt följande. Intill 1856 verkade han under ca 18 år inom fortifikationen i huvudsak med byggnation samt förvaltning av befästningar, inledningsvis kombinerat med skolor av olika slag.

Från 1856 och fyrtio år gammal verkade han under nästan 22 år som chef för det första och intill 1873 enda truppförbandet inom ingenjör-

verksamheten. Detta långa chefsskap är utan konkurrens rekordet inom ingenjörtruppernas. Utbildningen och övningarna samt materialanskaffningen m.m. för det successivt utökade förbandet måste ha krävt en gott och starkt ledarskap, kombinerat med en hög arbetskapacitet, god organisationsförmåga och ett gott omdöme. Det råder vidare inget tvivel om att han var en av de högre officerarna inom truppernas som ansågs hålla måttet för den nye generalen från 1868. Således kan på goda grunder antas att Morén med all säkerhet kan räknas till en av truppernas giganter.

Efter pensioneringen

Efter sin pensionering engagerade sig Morén under några år i drivandet av Gammelbo bruk i Ramsbergs församling i Västmanland, i vilket bruk han var delägare. I en folkräkning 1880 tituleras han som också som Bruksägare. Efter några år återflyttar emellertid familjen till Stockholm, där "han i lugn tillbakadragenhet framlevde sina återstående dagar."

År 1890 är han folkbokförd i kvarteret Ekorren 1 (nuvarande Östermalmsgatan 76) i Hedvig Eleonora församling. Morén avlider 84 år gammal den 24 januari 1900.

Personliga egenskaper

Utöver uppgifterna om hans framgångsrika militära karriär och övriga uppdrag är för närvarande inte mycket känt om Moréns personlighet. I en nekrolog i Stockholms Dagblad anges bl.a. följande. Morén hade under sitt ansvar "utvecklingen av ingenjörkompaniet till en bataljon med fyra kompanier, med anskaffning av all krigsbryggemateriel och annan ingenjörmateriel, som därtill höra.

Med utpregladt sinne för disciplin,

ordning och allt hvad till militär-tjänsten och förvaltningsväsendets regelmässiga skötande hörde löste Morén framgångsfullt denna uppgift och förde under hela sin tjänstetid befälet över sin bataljon. Hans resliga krigargestalt var ock under många år en väl känd företeelse inom vår garnison."

Författaren anser vidare att det med hänsyn till uppgifterna om Moréns karriär samt den positiva behandling av honom av fortifikationens nya chef från 1868 måste hållas för sannolikt att Morén var en för de dåtida förhållandena duglig och uppskattad chef och person. Uppgifterna tyder vidare på ett engagemang utöver den militära verksamheten.

Morén var sedan 1858 gift med Johanna Constantia Elfving född 1832 och fick med henne, såvitt nu är känt, tre barn varav endast dottern Tora nådde vuxen ålder. Tora gifte sig 23 år gammal år 1882 i Ramsberg med riksdagsmannen och greven Fredrik Strömfelt, då 50 år gammal. Morén är tillsammans med sin hustru och sina samtliga tre barn samt några släktingar till hustrun begravnen på Norra begravningsplatsen i Stockholm, i den nordöstra och yttersta raden av kvarter 04A, grav nr 00027.

Traditionsföremål

Det är Morén som tog initiativet till anskaffandet av vad som obestridligt måste anses som truppernas äldsta traditionsföremål. Vad författaren syftar på är naturligtvis Sveaingenjörernas (Ing 1) nattvardssilver, vilket efter nedläggningen per nyåret 1997 överlämnades till Norrlandsingenjörerna (Ing 3) och numera vid behov används vid den svenska utlandsstyrkan.

Nattvardssilvret donerades ursprungligen år 1724 till garnisonsförsamlingen på Dalarö skans av

kaptenen Georg Bernhard Panso, stammande från Stralsund i svenska Pommern. Vid nedläggningen av Dalarö skans 1854 var Morén fortifikationsbefälhavare för anläggningen och kände således till kärlen. Efter tillträdet som kompanichef för sappörkompaniet föreslog Morén i en skrivelse till Krigskollegium att kompaniet skulle tilldelas viss materiel från den nedlagda anläggningen, däribland nattvardskärlen. Krigskollegium fastställde Moréns förslag den 6 augusti 1857 och kärlen har därefter brukats på avsett sätt inom truppslaget. Det får anses sannolikt att inskriptionerna m.m. med knytning till sappörkompaniet och året 1857 graverades i samband med detta överlämnande.

Olika initiativ togs 1937, 1961 respektive 1962 om att kärlen skulle överlämnas till Dalarö församling, Dalarö skans där Sjövärnsskåren bedrev verksamhet respektive Vaxholms fästnings museum. Regementsledningen var dock avvisande, sammanfattningsvis eftersom kärlen aldrig tillhört Dalarö församling och var för regementet betydelsefulla traditionsföremål, vilka också användes i verksamheten för sitt syfte.

Militär meritförteckning (utdrag)

1838-03-07	Underkonduktör utan lön för Thorbjörn Morén
1838 – 1839	Elev på Undervisningsverket
1839-05-22	Underlöjtnant
1841 – 1844	Elev på AIHS
1844-08-22	Löjtnant
1853-08-11	Kapten
Före 1862	Riddare av (norska) S:t Olovsorden
Före 1862	Riddare av Svärdsorden
1866-06-14 1868	Major Studieresa till Danmark och Norge
1869-03-23	Överstelöjtnant
1878-01-18	Överste och Avsked (pension) från aktiv tjänst

Källor

Kungl. Fortifikationens historia (Munthe m.fl.), del V

Svea ingenjörregementets historieverk

(Red. Bernström)

Biografica på Krigsarkivet

Diverse äldre rullor.

Gruvbilar till Boden

Ni som har sett A 9:s nya lastbilar och släp på stan eller på Archerområdet och tänkt att Artilleristena minnsann får allt de pekar på samtidigt som inget nytt levereras till övriga Försvarsmakten kanske inte har hört att dessa är en del av konkursboet

från Northlandgruvan i Pajala som köpts in av kronan. Om de köpts in för kraschpris och varit en bra investering eller för överpris som huvuddelen av kronans materiel kunde dock ej Polarpioniärens källa svara på.

Inbjudan till studiebesök på fmö aurora 2017

Ing 2 kamrat- och veteranförening
inbjuder Ing 1-och Ing 3 kamrat-
föreningar till gemensamt studiebe-
sök vid FMÖ 2017 - AURORA torsdag-
fredag 21-22/9.

Program:

Torsdag 21 september

Egen transport till Sigtuna vandrarhem där Ing 2
Kamratförening möts upp senast 13:30
13:30-15:00 Transport till och besök vid Ing-stabsplats
15:00-15:30 Transport till Örsundsbro
15:30-16:30 Besök vid ingenjörkompani
16:30-18:00 Transport till och besök vid Art- stabsplats
18:00-20:00 Middag i terrängen, återtransport till Sigtuna
vandrarhem för övernattning

Fredag 22 september

08:00-08:15 Lastning och info för dagen
08:15-08:45 Transport till Skokloster
08:45-09:30 Besök vid Däcksbro 200 färjförbindelse
09:30-10:30 Besök Skoklosters slott och Slottskyrkan
10:30-11:15 C Ing 2 information
11:15 Återtransport till Sigtuna vandrarhem, besöket vid
AURORA avslutas

Preliminär fördelning av platser och kostnader:

Ing 1 10 platser i buss och 3 rum på vandrarhemmet
Ing 3 10 platser i buss och 3 rum på vandrarhemmet
Logi inkl frukost på Sigtuna vandrarhem 350 kronor/person

Anmälan:

Då platserna är begränsade gäller "först till kvarn" och
därefter reservplatslista.

Anmälan med namn och kamratförening ska ske senast
måndag 31 juli via epost till president@ing2k.se eller mobil 070-650 03 33.

Övrigt

Huvuddel av studiebesöken kommer att genomföras utomhus och med viss
förflyttning till fots i terrängen, tänk därför på att medföra kläder och skodon
för alla väder och terrängtyper.

Varmt välkommen till en intressant och kamratutvecklande studieresa!
Mer detaljerad information återfinns på respektive förenings hemsida.

Lennart Blom
Ordförande Ing 2 Kamrat och veteranförening.

Ur gamla årgångar Ur gamla årgångar Ur gamla årgångar

1977 uppstod ett problem på regementet som i dagens soldatfattiga Försvarsmakt skulle ha välkomnats med öppna armar; soldattilldelningen vid regementet blev nämligen större än beräknat.

ett ögonblick

570 vpl att utbilda 77/78 istället för beräknade 440. 130 man är lika med ett kompani till! I ett företagsnämndsprotokoll från slutet av -76 ser vi att Ing 3:s vpl-styrka blir c:a 600 man de närmaste åren.

Nu undras: Ing 3:s truppbefäl, hur många vpl är de egentligen dimensionerade för att utbilda. 400, 500, 600 eller kanske 700 vpl?

Några proportioner mellan antalet utbildningsbefäl och antalet vpl finns väl? Eller va!

REG

—Apropå alltför stora utbildningsavdelningar.

Ta't lugnt stridis!
Innan muck hinner du nog se
pansarskottet du också.

Ur gamla årgångar Ur gamla årgångar Ur gamla årgångar

1987 fortsatte "rivningshysteriet" på Ing 3-området vilket herr redaktören i Polpi nr 1 fördömde, Polp nr 2 beklagade och i Polpi nr 3 fick anledning att kåsera över.

GAMLA SJUKAN RIVEN

Nu har det skett, det som inte fick ske. Ing 3:s gamla sjukstuga är borta!

På morgonen den 11. maj stod den där, grävskopan, och redan i höjd med eftermiddagsfikat var Gamla Sjukan jämnad med marken och på väg till soptippen i stora containerar.

Rivningen startade utan förvarning och så hastigt att Harry Engström inte helt hunnit tömma sitt gamla kontor. Kvar fanns bl a ett enormt åbäke till kassaskåp och det var bara genom att kasta sig framför grävar'n och ropa stopp som Harry med hastigt utkommande KB-elever hann rädda sina pinaler.

Någon ansvarig höjdare från Fortenheten att ösa sin ilska och vanmakt över fanns inte på plats vid rivningen och ett tag funderade Harry E och signaturen på att kedja fast oss i något lämpligt element för att få stopp på eländet.

Men vem hade brytt sig om det. Två gamla kaptener bland de övriga soporna hade väl inte gjort vare sig till eller från.

Nå, nu är stugan väck och en sorglig dag var det, den 11. maj. Till och med Vår Herre led och markerade sitt ogillande genom att göra halt på vårbestyren och låta ett kallt snöblandat regn falla över regementet hela dagen.

Björkarna runt Gamla Sjukan står ännu kvar. Men inte får man bli förvånad om där dyker upp någon "skogsexpert" och av säkerhetsskäl beordrar fram motorsågen.

Men då djävlar...

REG

riv

nya kasern

Ingen läsare av Polarpioniären har väl undgått att Gamla Sjukstugan på Ing 3 nu är riven.

Enligt inte helt bekräftade uppgifter hade kåken fuktskador och en och annan yngling med känslig nos tyckte sig känna lukt av mögel under dagbefälsveckorna.

Det här vill Polarpioniären se som ett slags prejudikat i byggnadsfrågor. Finns det mögel i byggningarna, då rivs de!

I så fall är Nya Kasern illa ute.

Här är inte fråga om att det kanske finns mögel. I befälsrumskorridoren nere i källaren ser golvmattan på sina håll ut som ansiktet på en blodhund och inne på toaletterna och i städskrubben luktar inte bara mögel, här kan möglet skådas som tjock ludd på väggarna.

En halvtrappa upp, hos chefen 1:a, m J Olsson, står ibland vattnet centimeterdjupt på kontorgolvet och lika illa är det hos kompani-sjuksystem några meter därifrån.

Utan att veta tror vi inte vi gör oss skyldiga till alltför stora överdrifter om vi påstår att den här byggnaden är svårt fukt- och mögelskadad och att hela kåken nog är ett riktigt slarvbygge.

Ända sedan huset stod klart för nu drygt tio år sedan har vatten runnit där det inte ska rinna. Om inte genom taket och entrédörrarna så från duschrummen när beväringarna spolat på som flitigast.

Och nu tror vi att det rinner in genom ytterväggarna.

I konsekvensens namn: Riv Nya Kasern!

Gråben

506070
80901000

Födelsedagar av Kurt Pålsson

90 år

3/1 Ingemar Tapper, Boden

22/1 Törje Magnusson, Tyresö

80 år

11/3 Bo Ånäs, Strängnäs

19/3 Stig Lindqvist, Bergsjö

5/6 Signar Karlström, Boden

17/6 Jan Backman, Väddö

70 år

5/1 Uno Andersson, Löfvånger

26/1 Greger Lööf, Gnesta

30/3 Gunnar Flodström, Boden

7/4 Jan-Gunnar Isberg, Johanneshov

17/4 Leif Berglund, Boden

8/6 Hubert Lindblom, Solna

60 år

16/1 Jane Lundberg, Storsund

23/6 Roger Olsson, Boden

50 år

11/1 John Hansson, Gammelstad

6/2 Sven-Åke Sigfridsson, Boden

26/3 Dan Fjellström, Boden

28/3 Nils Johansson, Boden

Har du fyllt jämnt eller känner du någon som fyllt jämnt och borde ha varit med på listan ovanför?

Om ditt eller någon annans namn saknas så beror det endera på att födelsedata inte lämnats in till föreningen eller så har inte medlemsavgiften betalats in.

Chris Häggquist.

Däcksbrosoldat på villovägar

Som tidigare nämnts så har I 19 för första gången på mer än 20 år genomfört KFÖ vilken den gamla Däcksbro 200-soldaten Chris Häggquist deltog i.

Lite snopen blev han dock då han inställde sig i Boden utan att träffa på någon av kamraterna från plutonen.

Det visade sig nämligen att brist lastbilsförare i Pansarbataljonens förband lett till att han kallats in för att vara lastbilsförare på pionjärpluton vilket inte framgick i inkallelsen.

Lille Sture:

Lille Sture frågar sin far som är officer;

-Pappa när blir exercisreglementet som du arbetar med klart?

-Svårt att säga min son, jag tror framåt marsch.....

Det som inte syns...

På initiativ av Chefen för Fältarbets-skolan, Övlt Tommy Gustafsson gick en förfrågan ut till truppslagets kam-ratföreningar om hur truppslagets historia skulle kunna göras tydligare

på Fältarbetsskolan.

Ing 3 Kamratförening-Norrlandsingen-jören förde en intern diskussion och med-delade därefter FarbS att vi ansåg att utställ-ningen Ing 150 år i en uppdaterad version skulle vara lämplig.

Tommy nappade på förslaget och förening-ens sekreterare Erik Hansson förmedlade därefter kontakten till Ing 150-utställningens upphovsman Kjell Enqvist som uppdate-rade utställningen till versionen som sedan

någon månad pryder ingången till Fältarbetsskolan. Bra jobbat Kjell och heder åt Tommy Gustafsson som kom med förslaget, för syns man inte så finns man inte.

En glader pensionär.

Torsdag den 29 juni arbetade Ing 3:s "syrra" Inga-Lill Åström sin sista dag.

Hon började som kompanisjukskö-terska på Ing 3 1993 och blev kvar hos norrlandsingenjörerna fram till flytten från Ing 3-området 2006. Efter det har hon varit kompanisköterska på Pansar-bataljonen och de sista åren arbetat vid företagshälsan på HSA.

Inga-Lill hälsar att hon med glädje kommer minnas åren på Ing 3-området präglade av gott kamratskap där hon fick vara en i arbetslaget, de trevliga festerna, sammanhållningen och somrarna på Ängesholmen.

Polarpioniären tackar Inga-Lill för åren som gått och påminner om att vår kam-ratförening finns om hon skulle få tråkigt under de många långa lediga dagarna som väntar.

Gasövning i Danmark

Av Mats-Einar Wallin

Från årets upplaga av CBRN-stabsövningen Brave Beduin vid Danska Ingenjörregementet i Skive kan rapporteras att Sverige slog dubbla rekord, både i antal deltagare och antalet fd Ing 3:are som deltog i övningen.

Tre nöjda övningsdeltagarna Per Sjöström, Mats-Einar Wallin och Stefan Gren.

Totalt deltog 14 svenskar i övningsledning och övade celler, varav tre

Flitigt arbete i cellen efter ännu ett klurigt inspel.

stycken var fd. Ing 3:are som under en vecka övade gaskrig, kemiska utsläpp, riskområdets utbredning och varning av förband. Som vanligt var det en mycket givande vecka som utöver bra övning om dagarna även medger trevliga aktiviteter för deltagarna om kvällarna.

I år hanns bland annat ett besök med vid en del av den danska atlantvallens utposter vid Hanstholm där både pjäsplatser och värn besöktes.

Fortsätter deltagandet av gamla Ing 3:are i med samma takt i övningen vid Ingenjörregementet i Skive kommer kompetensen "CBRN-ingenjörer" att växa så mycket att Ing 2 kunna inordnas i SkyddC om cirka 10 år.

Mäktiga pjäser ur Hanstholms värn.

Till sist!

Ny hedersmedlem i Ing 3 Kamratförening-Norrlands- ingenjören

I samband med föreningens årsmöte den 30 mars utsågs den tidigare styrelsemedlemmen Marino Eriksson enhälligt till Ing 3 Kamratförening-Norrlandsingenjörens tredje hedersmedlem för sitt långvariga och förtjänstfulla arbete för föreningen.

Diplom och minnesgåva utdelades av föreningens vice ordförande Björn Fredriksson här uppställd med hedersmedlemmen Marino Eriksson till höger på bilden.

Dessvärre kunde inte Marino vara med på årsmötet utan fick vänta till den 13 maj innan han kunde få diplom och minnesgåva tilldelad. Överlämningen av hedersbetygelsen skedde ute på Officersholmens mäss i samband med föreningens våraktivitet vilket för en Norrlandsingenjör får ses som betydligt bättre än årsmöteslokalen som på soldathemmet OII.

Polarpioniären gratulerar den nye hedersmedlemmen Marino Eriksson och hoppas att fler medlemmar tar efter hans goda exempel och engagerar sig mer i föreningens verksamhet så vi i en framtid får förmånen att utnämna fler hedersmedlemmar.

Slutligen önskar redaktionen en lång, varm och skön sommar till alla läsare och påminner er om att regniga dagar bäst nyttjas till att skriva artiklar till Polpi.

Adress: Polarpioniären
Ing 3 Kamratförening
Box 9105
961 19 Boden
Epost: ing3kf.info@gmail.com

Redaktion: Mats-Einar Wallin, chefsredaktör
Erik Hansson, redaktör
Kjell Sandström, redaktionsass

**Att medverka
i Polpioniären
- det är fint det**

